

Overensstemmelse med Grændsenytteteorien og af Læren om Produktionen og Fordelingen, i hvilken Wicksell har optaget sin i en Afhandling i det svenske »*Ekonomisk Tidskrift*« udviklede Lære om »Grændseproduktiviteten« som Maal for Kapitalens, Jordens og Arbejdets Andel i Produktionens Udbytte. Anmelderen kan ikke ganske tiltræde Forfatterens Opfattelse af dette Spørgsmaal, men en indgaaende Drøftelse deraf vilde ligge udenfor Rammen af denne Anmeldelse, og jeg haaber at faa Lejlighed til at komme tilbage til Sagen. I hvert Tilfælde har denne Undersøgelse det tilfælles med Wicksells tidligere, at den er yderst tankevækkende og viser Forfatterens Skarpsindighed og hans Ulyst til at slaa sig til Ro ved tidligere givne Resultater — maaske ogsaa hans Tilbøjelighed til at finde vel simple Formler for særdeles komplicerede Forhold. E. M.

Julius Valentiner. De franske Sparekasser, deres Udvikling og Hovedtræk af deres Virksomhed. København 1901.

Denne lille Afhandling er fremkommen som et Indlæg i Spørgsmaalet om en Reform af de danske Sparekassers Organisation. Lige overfor den Anskuelse, at det er en Mangel ved vor Sparekasselovgivning, at Staten ikke griber ind i selve Kassernes Drift, har Forfatteren ment det hensigtsmæssigt at fremholde et Billede af Sparekassernes Stilling og Vilkaar i et af de Lande, hvor Staten har paataget sig ikke alene, som hos os, en Kontrol, men tillige Driftens Ordning i alle Enkeltheder. Naar Frankrig er valgt til Exempel, er det særlig fordi

Overensstemmelse med Grændsenytteteorien og af Læren om Produktionen og Fordelingen, i hvilken Wicksell har optaget sin i en Afhandling i det svenske »*Ekonomisk Tidskrift*« udviklede Lære om »Grændseproduktiviteten« som Maal for Kapitalens, Jordens og Arbejdets Andel i Produktionens Udbytte. Anmelderen kan ikke ganske tiltræde Forfatterens Opfattelse af dette Spørgsmaal, men en indgaaende Drøftelse deraf vilde ligge udenfor Rammen af denne Anmeldelse, og jeg haaber at faa Lejlighed til at komme tilbage til Sagen. I hvert Tilfælde har denne Undersøgelse det tilfælles med Wicksells tidligere, at den er yderst tankevækkende og viser Forfatterens Skarpsindighed og hans Ulyst til at slaa sig til Ro ved tidligere givne Resultater — maaske ogsaa hans Tilbøjelighed til at finde vel simple Formler for særdeles komplicerede Forhold. E. M.

Julius Valentiner. De franske Sparekasser, deres Udvikling og Hovedtræk af deres Virksomhed. København 1901.

Denne lille Afhandling er fremkommen som et Indlæg i Spørgsmaalet om en Reform af de danske Sparekassers Organisation. Lige overfor den Anskuelse, at det er en Mangel ved vor Sparekasselovgivning, at Staten ikke griber ind i selve Kassernes Drift, har Forfatteren ment det hensigtsmæssigt at fremholde et Billede af Sparekassernes Stilling og Vilkaar i et af de Lande, hvor Staten har paataget sig ikke alene, som hos os, en Kontrol, men tillige Driftens Ordning i alle Enkeltheder. Naar Frankrig er valgt til Exempel, er det særlig fordi

Sparekasseforholdene i dette Land næppe ere almindelig kendte her hjemme, saaledes at en Fremstilling heraf maa antages at have noget af Nyhedens Interesse. En anden Grund til netop at vælge Frankrig finder Forfatteren deri, at der findes et Punkt i de to Landes Udvikling, hvor Sparekassernes Vilkaar for saa vidt vare ensartede, som Staten støttede Kasserne ganske paa samme Maade, nemlig ved Tilladelse til Indsættelse af Kapitalerne i Statskassen mod en af Staten fastsat Rente. Ud fra dette Punkt er Udviklingen i Frankrig gaaet i Retning af stedse større Afhængighed af Staten, medens de danske Sparekasser — da Staten efterhaanden formindskede sin direkte Støtte, indtil denne fra 1862 ganske ophørte — udviklede sig til fuldkommen økonomisk Uafhængighed af Staten.

Forfatteren paaviser, at den franske Sparekasseinstitution ikke i alle Retninger er ordnet paa heldig Maade; den har haft og har vedblivende mange Vanskeligheder at kæmpe imod, men Vanskelighederne stamme hverken fra Sparerne eller fra Kasserne; de skyldes de hyppige Lovændringer, der fremkomme ved den nødvendige stadige Hensyntagen til Staten og Statskassen. Der er for Forfatteren ingen Tvivl om, at Sparekassernes friere Stilling giver bedre Muligheder for en sund og kraftig Udvikling; men hvorledes man end vil dømme om de ledende Principer i og for sig, er det i hvert Fald givet, at det er saare vanskeligt for et Land med en stærk Udvikling af Sparekassesevæsenet at gaa over fra det ene til det andet System. Man maa vælge det ene eller det andet. Vil Staten have Bestyrelsen af

Midlerne i sin Haand, kommer den ogsaa konsekvent til at garantere Sparerne mod Tab. Og vil den omvendt ikke paatage sig dette Ansvar, bør den ogsaa ganske afholde sig fra Indblanding i den administrative Side af Kassernes Virksomhed.

Dette er Kvintessentsen af Direktør Valentiners Betragtninger. Selve det historiske Vue, der danner Grundlaget for Argumentationen, vil læses med Interesse i Fagkredse. A. J.

Henning Elmquist. Undersökning af den mekaniska verkstadsindustrien i Sverige. I. Större egentliga mekaniska verkstäder. (På uppdrag af kongl. kommerskollegium). Stockholm 1901.

Dette Værk er det tredje i Serien »Arbetsstatistik«. De to første Bind, som omhandle Bagerierne og Tobaksindustrien i Sverige, ere omtalte i Nationaløkonomisk Tidsskrift 1900 Side 254 ff.

Medens man ved Undersøgelsen af Tobaksindustrien medtog alle Landets Fabrikker i dette Fag, og medens Bageri-Enquêten omfattede alle Byer og 45 større Landsbyer, altsaa i hvert Fald et meget betydeligt Udsnit, behandler den nu foreliggende Afhandling kun 32 Fabrikker (de større egentliga mekaniska verkstäder), men i et følgende Bind vil der blive gjort Rede for den store Mængde af mindre Anlæg indenfor den svenske Maskinindustri, og samtidig vil der blive givet en Skildring af dennes Udviklingshistorie og hele økonomiske Stilling i Fortid og Nutid.

Hvad der i Øjeblikket foreligger er en særdeles omhyggelig og grundig Undersøgelse af Arbejds-